

In het Vizier

U ziet het goed. Dit is Vizier, maar dan anders. Redactie en fractie dachten er goed aan te doen het blad weer eens in een nieuw jasje te steken. Verandering van spijs doet eten; een nieuwe lay-out zorgt er (hopelijk) voor dat Vizier nóg beter wordt gelezen.

Inhoudelijk zijn er geen grote veranderingen doorgevoerd. Dat lag ook niet voor de hand. Vizier is immers het blad waarin de fractie ChristenUnie&SGP verslag doet van haar activiteiten. En dat blijft zo.

In dit laatste nummer van 2014 aandacht voor onder meer natuurbeheer in Zuid-Holland, voor de werkbezoeken die de fractie heeft afgelegd, voor financiële kwesties en voor ontwikkelingen in de landbouw. Al met al een gevarieerd geheel in een frisse, aantrekkelijke opmaak. De redactie wenst u veel leesgenoegen. We hopen u ook in het nieuwe jaar op de hoogte te houden van het reilen en zeilen van de provinciale politiek. Uw inbreng wordt daarbij zeer op prijs gesteld!

Rudy Ligtenberg, eindredacteur

2

Natuurbeheer

Natuur groeit niet vanzelf. Natuur moet je in stand houden. Fractielid Henk van Dieren zet zich daarvoor in, met zichtbaar resultaat. Na magere jaren lijken er voor natuur en landschap nu weer betere jaren te zijn aangebroken. Landbouw is weer winstgevend geworden, schrijft Willy de Zoete op pagina 2

3

200 jaar Provincie Zuid-Holland

Op 19 september was het tweehonderd jaar geleden dat de eerste vergadering van het provinciebestuur van Zuid-Holland plaatshad. Servaas Stoop heeft het boek "Behoedzaam bestuur" gelezen, waarin op die 200 jaar wordt teruggeblikt. "Een schitterend boek", schrijft hij. Pagina 3

4

Op werkbezoek

De vis bleef in de afslag en jenever werd er niet gedronken. Maar de werkbezoeken aan Goeree-Overflakkee en Schiedam gaven de fractie ChristenUnie&SGP een goed beeld van de samenwerking, de kracht en de ambities in de beide gemeenten. Visserij, windenergie en streekproducten passen helemaal in de provinciale politiek. In Schiedam waren alle ogen gericht op een bestemmingsplanwijziging. Lees het verslag op pagina 4

Ontwikkelingen in de landbouw

In de Provincie Zuid-Holland is landbouw erg belangrijk. Vijftig procent van het grondgebied van onze provincie wordt gebruikt door de agrarische sector. Deze is van uitermate groot belang voor zowel onze eigen voedselvoorziening als voor de export.

Deze sector heeft dus ruimte nodig. Daarom is het belangrijk dat het beleid van de provincie daarop afgestemd is. Om de kennis over landbouw te vergroten werd dit najaar voor Statenleden een Masterclass Landbouw georganiseerd. Deskundigen van Wageningen Academy, een onderdeel van Wageningen University en Research centre, verzorgden de colleges.

Ruimte

Eén van de belangrijkste taken van de provincie is de ruimtelijke inrichting. Een onderwerp dat tijdens de Materclass aan de orde kwam, is schaalvergroting en de daarmee gepaard gaande veranderingen in de landbouwstructuur. Leegkomende bebouwing, verkavelingsbehoefte en grondgebondenheid van beweiding zijn het gevolg. Het landelijk gebied zal daardoor de komende jaren ingrijpend veranderen. Dat vraagt om vroegtijdig nadenken over deze gevolgen en om afstemming van het beleid daarop. De sector zelf zal daarbij moeten worden betrokken, zodat er geen besluiten genomen worden over de hoofden van de agrariërs heen. Een andere belangrijke partij vormen de gemeenten die met deze ontwikkelingen worden geconfronteerd. Een gezamenlijke aanpak is nodig.

Samen

Wat zijn de gevolgen wanneer bedrijven worden samengevoegd? Hoe moet worden omgegaan met de (vrijkomende) locaties van de samengevoegde bedrijven? Hoe gaan we om met de ruimtelijke kwaliteit? Dit is een heel andere discussie dan bij ruilverkavelingen in het verleden, waarbij veelal bedrijfsgebouwen als onderdeel van lintbebouwing vrijkwamen en eenvoudig voor bewoning geschikt gemaakt konden worden. Nu gaat het om bedrijfscomplexen die afgezonderd midden in de polder liggen. Een streeksgewijze aanpak, zoals bij ruilverkaveling in het verleden werd toegepast, gaat in de nieuwe situatie voor individuele bedrijven te lang duren. Een van de nieuwe mogelijkheden is de methode "Verkavelen voor groei", wat staat voor een innovatieve gebiedsge-

richte verkavelingsaanpak die door de Land- en Tuinbouw Organisatie (LTO), de Dienst Landelijk Gebied (DLG) van het Ministerie van Economische Zaken en het Kadaster gezamenlijk is ontwikkeld. De verwachting is dat overheden, het betrokken bedrijfsleven en andere diensten met behulp van deze aanpak samen tot een goed en breed gedragen resultaat kunnen komen.

Henk van Dieren, Statenlid SGP

Schuiven met geld

Bij de bespreking van de Najaarsnota stelde ik mijzelf de vraag: Zijn we niet te technisch en te detaillistisch bezig en te weinig politiek? Het woord alleen al: Najaarsnota. Waar gaat het om?

De provincie werkt aan plannen die zijn vastgelegd in een door Provinciale Staten (PS) goedgekeurde begroting. Projecten gaan soms langzamer en soms sneller dan gepland en soms kosten ze meer geld dan verwacht. Daarover worden de Staten twee keer per jaar via een nota geïnformeerd, in het voorjaar en in het najaar. Als de start van een project vertraging oploopt, worden PS gevraagd of het projectgeld (voorlopig) in een reservepot gestopt mag worden. Het gevolg is dat de reserves groeien en er "potten met geld" ontstaan. Het belangrijkste besluit dat PS dit najaar namen was om 75 miljoen euro uit die reserves te halen. Dat geld wordt gebruikt om het financiële probleem dat de provincie heeft bij het beheer en onderhoud van wegen gedeeltelijk op te lossen. Dat geschuif met geld klinkt al snel erg technisch, maar het verkleint het politieke probleem van wegen die al zijn aangelegd, maar waarvoor bij de aanleg geen onderhoudsgeld was gereserveerd. De politieke vraag was natuurlijk: als je 75 miljoen uit de reserves haalt, ten koste van welke projecten gaat dat dan? Meer weten? Mail ch.schaapman@statenzh.nl

Chris Schaapman, fractievoorzitter ChristenUnie&SGP

Al naar gelang ieders persoonlijke opvattingen typeert men onze fractie als "groene fractie" of "niet (meer) groene fractie". "Meer" staat tussen haakjes, omdat we in de vorige Statenperiode een gedeputeerde mochten leveren die zich speciaal bezighield met de ontwikkeling van natuurgebieden. Groener kon het haast niet!

Gelet op de omslag in het rijksbeleid zijn in de huidige periode minder wapenfeiten aan te wijzen. Maar ze zijn er wel! Dankzij een goed voorbereid initiatief van fractiegenoot Henk van Dieren is de polder Oukoop bij Reeuwijk in overeenstemming met de wens van de daar gevestigde agrariër, voor natuur bestemd. En dat in een tijd dat er geen geld mocht worden uitgegeven, in afwachting van alle akkoorden die op nationaal niveau nog moesten worden gesloten. Henk wist echter dat er nog ergens een potje was... Uiteraard is alles volgens de regels gegaan, zodat de Staten er unaniem mee instemden.

Nu alle akkoorden getekend zijn, is de provincie voortvarend aan de slag gegaan met de verkoop van gronden die bij nader inzien voor de realisering van natuurdoelen niet nodig zijn. Het lijkt merkwaardig: eerst grond kopen voor natuur en later weer verkopen. In de jaren '90 ging het echter niet goed met de landbouw. Veel bedrijven werden beëindigd en herbesteding van landbouwgrond voor natuurontwikkeling leek dé oplossing om Zuid-Holland groen en leefbaar te houden.

Doordat landbouw weer winstgevend is geworden en de crisis de bouwwoede heeft beteugeld, wordt het tijd voor aangepast beleid. Wij zetten ons als fractie in voor een mooi en groen Zuid-Holland, waar zowel plaats is voor agrariërs als voor beschermde natuurgebieden. 'Gewone' natuur of boeren natuur, belangrijk is dat de burger kan genieten van een open en verzorgd landschap. Zowel agrariërs als natuurorganisaties delen die mening, dus dat belooft veel goeds voor de nabije toekomst.

Natuur mag weer. Al zal er in sommige gebieden nog veel overleg nodig zijn om voor iedereen een acceptabele oplossing te vinden.

Laatste begroting goedgekeurd

Met de vaststelling van de begroting voor 2015 is de laatste begroting van deze Statenperiode goedgekeurd. Dat gebeurde op 12 november. Om dit heuglijke feit niet onopgemerkt voorbij te laten gaan, is dit door diverse fractievoorzitters in hun bijdrage gememoreerd. En direct bij het begin van de vergadering nodigde de commissaris van de Koning de Statenleden uit om na afloop gezamenlijk wat te drinken. Een aardig gebaar hoor, maar ik denk in zo'n geval altijd wat cynisch: wat vieren we dan?

Sommige partijen vieren waarschijnlijk dat deze periode bijna voorbij is. Nieuwe ronde, nieuwe kansen. De fractievoorzitter van de grootste oppositiepartij bijvoorbeeld (een partij die gedurende deze periode vooral gekenmerkt werd door een wat zure houding) liet een inhoudelijke beoordeling van de begroting achterwege en begon de beraadslagingen met een uitnodiging aan alle partijen om eens informeel met elkaar te praten. De provincie heeft immers heel wat problemen te tackelen en in een informele sfeer komen soms nieuwe, interessante ideeën naar voren. En, u raadt het al, deze hartelijke uitnodiging werd door de meeste partijen allervriendelijkst ontvangen.

Nu zijn provinciale politici over het algemeen niet onaardig voor elkaar, maar bij deze vergadering was de sfeer wel érg warm. De azijn- en stroopflessen zijn eens geschud, en het leek erop dat sommige partijen bij zichzelf te rade gingen om er achter te komen hoeveel van beide vloeistoffen nodig is om redelijk neutraal op het eind van de Statenperiode aan te koersen. Alle opties open houden, heet dat. Het lijkt warempel wel politiek!

Willy de Zoete, Statenlid ChristenUnie

Twee eeuwen provincie Zuid-Holland

Het afgelopen jaar was er bijzonder veel aandacht voor het onderwerp "200 jaar Koninkrijk der Nederlanden". In alle publiciteit is echter nauwelijks naar voren gekomen dat het jaar 1814 ook het begin betekende van het provinciaal bestuur, in het bijzonder van Zuid-Holland. Op 19 september 1814 vergaderden Provinciale Staten voor het eerst. Op de dag af 200 jaar later had de presentatie plaats van een lijvig boekwerk onder redactie van Roel Pots en Nico Randerad over deze periode met als titel "Behoedzaam bestuur" (uitg. Primavera Pers, Leiden, 34,50 euro).

Ontstaansgeschiedenis

Aan het begin van de Statenperiode 2007-2011 constateerde de toenmalige commissaris van de Koningin, Franssen, dat er nog geen (wetenschappelijk verantwoorde) geschiedschrijving bestond van de Provinciale Staten van Zuid-Holland. Zijn pleidooi voor zo'n beschrijving werd positief ontvangen. Na een haalbaarheidsstudie werd in 2009 de opdracht aan het Erfgoedhuis Zuid-Holland gegeven. Een speciale commissie uit Provinciale Staten begeleidde het project. Concreet: het boek moest uiterlijk 19 september 2014 gepresenteerd worden en over de totale periode mochten de kosten niet meer zijn dan € 283.000. Als voorzitter van deze commissie was het voor mij een leuke afronding van een mooi project om bij de presentatie ceremoniemeester te zijn. De huidige commissaris van de Koning, Jaap Smit, overhan-

Als truckers kamperen

Nu de Jeugdzorg wordt overgedragen aan de gemeenten is de taak van provincies op sociaal-maatschappelijk terrein beperkter geworden. Er is nog een rol weggelegd voor Zorgbelang (een informatie- en klachtenmeldpunt) en voor een paar belangwekkende taken op het gebied van cultuur. Maar verder richt de provincie zich vooral op ruimtelijke ordening, milieu en vervoer. Voor overheidstaken die dicht bij de burger worden uitgevoerd, zoals taken op sociaal-economisch gebied, zijn de gemeenten verantwoordelijk.

Toezicht

Gemeenten werkten van ouds onder toezicht van de provincie, maar in een tijd van groter wordende gemeenten lijkt dat wat uit de tijd. Daarom is op 1 oktober 2012 de Wet revitalisering generiek toezicht ingevoerd. Uitgangspunt van die wet is vertrouwen, zo legt de website van Binnenlandse Zaken uit. Het Rijk plakt er uiteraard wel inspecties aan vast.

digde het eerste officiële exemplaar aan minister Plasterk van Binnenlandse Zaken.

Behoedzaam bestuur

Het is een schitterend boekwerk geworden. De grote hoeveelheid foto's maken het aardig om het zo maar door te bladeren. Bovendien blijkt dat de onderzoekers jarenlang zoek- en spitwerk hebben verricht in het omvangrijke provinciale archief en in andere bronnen met historisch materiaal.

Na een overzicht van politiek en bestuur worden in achterevolvende hoofdstukken verschillende provinciale taken beschreven, zoals ruimtelijke ordening, waterstaat, economie, cultuur en zorg. Deze inhoudelijke hoofdstukken worden afgewisseld met onderwerpen als: de provincie in kaart, de huisstijl, de huisvesting, het werken in de buitendienst en op kantoor, de verkiezingen en burgerparticipatie. In een samenvattende en concluderende beschouwing wordt uitgelegd dat de provincie een overheidslaag is die tussen de andere niveaus 'behoedzaam' bestuurt.

Servaas Stoop, Statenlid SGP

De provincie is daarmee toezichthouder voor ruimtelijke ordening, bouwen, milieu, huisvesting, monumenten en constructieve veiligheid van bouwwerken. Op die terreinen kunnen de provincies dus bemiddelen als de belangen van verschillende gemeenten met elkaar strijden. Op andere terreinen niet. En dat is jammer, want hoeveel vertrouwen gemeenten ook verdienen, soms komen ze er samen niet uit.

Herbergzaamheid

Een schrijnend voorbeeld hiervan zag ik tijdens een werkbezoek dat we aan Vlaardingse brachten op uitnodiging van de plaatselijke ChristenUnie-SGP-fractie. In die regio speelt de problematiek van truckchauffeurs die hun wagen soms dagenlang parkeren op hiervoor ongeschikte plekken, in afwachting van een nieuwe vracht. Zij 'kamperen' in de wagen, want een plek op een speciale parkeerplaats is voor hen te duur. Gemeenten rond Rotterdam kunnen dit "wild-

parkeren" wel terugdringen via de Algemene Plaatselijke Verordening, maar daarmee verschuift het probleem alleen maar.

Hoe je ook mag denken over de verdringing van Nederlandse chauffeurs door veel lager betaalde Oost-Europeanen, de mannen zijn hier om hun brood te verdienen en moeten bivakkeren in omstandigheden die volgens onze maatstaven niet acceptabel zijn. Het is begrijpelijk dat juist onze fractie aandacht voor dit probleem heeft gevraagd; het is immers onze uitdrukkelijke opdracht (Hebreeën 13) om de herbergzaamheid niet te vergeten.

Peter van Dalen, voor de ChristenUnie lid van het Europe Parlement en ook aanwezig bij het werkbezoek, werkt aan verbetering van de regelgeving. Dat moet op termijn verlichting brengen. Jammer dat de provincie geen middelen heeft om gemeenten te bewegen met elkaar tot een oplossing te komen. De enige weg die overblijft is lobbyen. Zo moet het dan maar, al zal het een lange adem vergen. Voor de chauffeurs is het te hopen dat de winter niet zo streng wordt...

Willy de Zoete, Statenlid ChristenUnie

Eerlijk, eerlijke prijs

Bij discussies over de agrarische sector is er een onderwerp dat vaak genoemd wordt: de boer moet een eerlijke prijs krijgen. We zeggen het snel, maar wat betekent het woord "eerlijk" in dit verband? Het woordenboek geeft de volgende betekenissen voor dit woord: braaf, deugdelijk, rechtschapen, fatsoenlijk. Maar ook: vroom! En wanneer het gaat over prijzen voor agrariërs dan lees ik betekenissen als: fair, billijk, gepast.

Intussen wordt de prijs door de marktwerking van vraag en aanbod bepaald. Een hoog aanbod en een geringe vraag naar een product heeft een lage prijs tot gevolg, een laag aanbod en een grote vraag heeft een hoge prijs tot gevolg. De economie kent het begrip "eerlijke prijs" niet.

Maar wat is dan een eerlijke, faire prijs? Dat is mijns inziens een prijs die de continuïteit van de bedrijfsvoering garandeert met daarbij een redelijke winst en een goed inkomen voor eigenaar en medewerkers.

Hoe is dat in een markt van vraag en aanbod, met weinig vragers en veel aanbieders, te bereiken? Dat kan in die situatie niet in een vrij spel van vraag en aanbod. Dat kan wel op twee andere manieren. De ene manier is door middel van subsidies en belastingmaatregelen. De andere oplossing is dat de aanbieders, de boeren, zich adequaat organiseren.

Bij de eerste manier is men afhankelijk van de overheid. We weten uit ervaring dat overheden vrij wispelturig zijn in hun subsidiebeleid. Dat biedt dus te weinig houvast. Bij de tweede manier wordt op de krachten van het vrije spel ingegrepen en bijgestuurd. Is dat laatste zo erg?

Henk van Dieren, Statenlid SGP

Foto: Peter Brand

De energie van streek en stad

Met enige aandrang werd de Statenfractie ChristenUnie&SGP uitgenodigd voor een werkbezoek aan de nieuwe gemeente Goeree-Overflakkee. Samen met leden van de lokale fracties van ChristenUnie en SGP doorkruisten we op 5 september een groot deel van het eiland. Op 4 oktober deden we Schiedam aan waar ook een uitgebreid werkbezoek plaatshad.

Goeree-Overflakkee

De visserij krijgt veel minder politieke aandacht dan de sector verdient. Van een woordvoerder namens de visserijvereniging begrepen we dat men zowel bij Nederlandse als bij Europese parlementariërs voortdurend aandacht vraagt voor de grote economische belangen van deze sector. Alleen op Goeree-Overflakkee zijn hiermee al vierhonderd arbeidsplaatsen gemoeid. Actueel is ook de aanlandingsplicht: bijvangst (wereldwijd geschat op 40 procent) moet straks verplicht aan land worden gebracht. Het is niet moeilijk om in te zien dat daarmee ook andere vis uit zee verdwijnt die, wanneer ze teruggezet zou worden, grote overlevingskans heeft.

Windenergie is op Flakkee een gezamenlijke verantwoordelijkheid van verschillende partijen. In de coöperatie Delta-wind zijn burgers en bedrijven direct betrokken bij de exploitatie en ontwikkeling van bestaande en nieuwe windenergieprojecten.

Op het eiland heeft behalve de productie van streekproducten ook de afzet daarvan een grote vlucht genomen. De verkoop van streekproducten in de recent geopende Markthal in Rotterdam is een nieuwe manier waarop het eiland zich presenteert.

Schiedam

In Schiedam werd de Statenfractie geïnformeerd over het vestigingsklimaat, de veranderende werkgelegenheid, de lokale en regionale vervoersproblematiek en de transitie van voormalige bedrijventerreinen.

Belangrijk onderdeel van het werkbezoek was de presentatie over het voornemen voor een nieuwe vestiging van Decathlon langs de A20. Decathlon is een grote Franse onderneming die wereldwijd actief is met de verkoop van allerlei sportartikelen: van kajaks tot tenniskleding en van dartpijlen tot rijpaardenzadels. Men hanteert het try and buy-principe, waarbij producten vóór de koop eerst enige tijd kunnen worden uitgeprobeerd. Omdat voor de vestiging ontheffing van het bestemmingsplan noodzakelijk is, sprak de provincie afgelopen weken over deze aanvraag. Bij het schrijven van dit artikel was het standpunt van de provincie nog niet bekend.

Halverwege het werkbezoek serveerden leerlingen op het Lentiz Life College een heerlijke, zelfbereide lunch. Top! Er zit heel wat energie in de bezochte gemeenten.

Flip Mak, fractiemedewerker

Kandidatenlijst verkiezingen Provinciale Staten

Op woensdag 18 maart 2015 worden de Provinciale Statenverkiezingen gehouden. De Provinciale Vereniging SGP-Zuid-Holland heeft onlangs de onderstaande kandidatenlijst gepresenteerd.

1. S. (Servaas) Stoop, Dirksland
2. H. (Henk) van Dieren, Lexmond
3. Chr. (Chris) van der Velden, Krimpen aan den IJssel
4. J.K. (Johan) Matze, Nieuw Beijerland
5. C.P.W. (Peter) van den Berg, Waddinxveen
6. W.J. (Wim) van Duijn, Katwijk
7. H. (Hendrik) Herweijer, Dirksland
8. A.D. (Adriaan) van der Wulp, 's-Gravendeel
9. C.N. (Nico) de Jager, Sliedrecht
10. A.T. (Anthony) van der Wulp, 's-Gravendeel
11. G.P. (Geert) Schipaanboord, Leiderdorp
12. P.A. (Peter) Zevenbergen, Alblasserdam
13. J.N. (Jan Nathan) Rozendaal, Papendrecht
14. T.A. (Teunis) Stoop, Hendrik-Ido-Ambacht
15. D.H.J. (Diederik) van Dijk, Benthuizen
16. J.L. (Jan Leendert) van den Heuvel, Bodegraven
17. H. (Harmen) Akkerman, Gorinchem
18. W.J. (Wouter Jan) Vroegindewij, Katwijk
19. P.M.D. (Pieter) Weijers, Capelle aan den IJssel
20. C.A. (Corné) Egas, Bleskensgraaf
21. M.P. (Martin) de Graaf, Delft
22. E.J. (Evert Jan) Nieuwenhuis, Lisse
23. J. (Jan) de Vos, Hardinxveld-Giessendam
24. M.J.W. (Rien) Hoek, Gouda
25. W. (William) Anker, Vlaarding
26. P.C. (Peter) Grinwis, Ouddorp
27. A. (André) van der Wende, Berkenwoude
28. J.S. (John) Breedveld, Barendrecht
29. V.A. (Volbregt) Smit, Ridderkerk
30. J.A. (Jan) Schippers, Rotterdam

Uitgave

ChristenUnie & SGP-Statenfractie en de provinciale verenigingen van de ChristenUnie en de SGP in Zuid-Holland.

Versijnt 3 keer per jaar in een oplage van ruim 14500 exemplaren

Redactie

Rudy Ligtenberg, Flip Mak, Wim de Roos en Chris Schaapman

Contactadres fractie:

fractie@zuidholland.christenunie-sgp.nl

Informatie

ChristenUnie & SGP Zuid-Holland
Postbus 90602
2509 LP Den Haag
Telefoon 070-4417051
www.zuidholland.christenunie.nl
www.zuid-holland.sgp.nl

Adreswijzigingen

Bij verhuizing of opzegging graag een bericht naar het partijbureau.

Vormgeving en productie

Drukkerij Holland bv,
Alphen aan den Rijn

Fotoverantwoording

Flip Mak
stockbeelden

december 2014